

Η Ορθόδοξη αυτοσυνειδησία στους διαθησκευτικούς διαλόγους

/ [Πεμπτούσία](#)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ - ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

Ο όρος «Ορθοδοξία» προέρχεται από το επίθετο «ορθός» και το ρήμα «δοκώ» η «δοξάζω». Σημαίνει, λοιπόν, αυτός που έχει την ορθή δηλαδή τη σωστή γνώμη η αυτός που ορθά δοξάζει το Θεό. Η αληθινή πίστη δεν είναι αποκομμένη από την εκκλησιαστική, λειτουργική και μυστηριακή ζωή ως δόξα και αίνος Θεού. Η ορθή πίστη είναι μία συνισταμένη όσων εκφράζονται στην Αγία Γραφή, την Ιερά Παράδοση και τη ζωή της Εκκλησίας. Το περιεχόμενο των δογμάτων που διατυπώθηκε μέσα από τις Οικουμενικές Συνόδους παίρνει σάρκα και οστά μέσα στην Εκκλησία. Γίνεται, λοιπόν, μία δοξολογία της Αγίας Τριάδας μέσα από τη λατρευτική, λειτουργική και εν γένει μυστηριακή ζωή της Εκκλησίας[1].

Πηγή:<http://lance66.deviantart.com/>

Η Ορθόδοξη Εκκλησία διακηρύττει, και όχι άδικα, ότι αποτελεί το θεματοφύλακα των Δογμάτων του Χριστιανισμού, όπως αυτά διατυπώθηκαν από τις Οικουμενικές Συνόδους και ερμηνεύθηκαν στα συγγράμματα των Πατέρων. Μέσα στα δύο χιλιάδες χρόνια από τη ίδρυση της Μίας, Αποστολικής και Καθολικής Χριστιανικής Εκκλησίας, η Ορθοδοξία είναι εκείνη που αποτελεί το μόνο γνήσιο συνεχιστή της Θρησκευτικής Παράδοσης και διδασκαλίας που διατυπώθηκε από τους Αποστόλους και τους Ευαγγελιστές. Αυτό άλλωστε φανερώνει και η ετυμολογία της λέξεως «Ορθοδοξίας». Ο όρος σημαίνει την ορθή δόξα, την ορθή πίστη, διδασκαλία, όπως προαναφέρθηκε.

Με βάση τα παραπάνω η Ορθοδοξία δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ένα ιδεολογικό ή φιλοσοφικό σύστημα – ρεύμα. Ούτε φυσικά αποτελεί κάποιο μουσειακό έκθεμα, κάποια λαϊκή παράδοση. Τέλος, δεν είναι η συνιστώσα που εξασφαλίζει τη διαχρονική και οικουμενική ενότητα του ελληνισμού. Ορθοδοξία είναι η Εκκλησία. Η Εκκλησία του Κυρίου και Θεού και Σωτήρος ημών Ιησού Χριστού. Η «Μία, Αγία, Καθολική και Αποστολική Εκκλησία» προς την οποία δηλώνουμε πίστη και αφοσίωση με την ομολογία του Συμβόλου της Πίστεως, προϊόν της Α και Β Οικουμενικής Συνόδου, -γνωστό και ως Σύμβολο Νικαίας - Κωνσταντινουπόλεως[2]. Και η Ορθόδοξη Εκκλησία αποτελεί το σώμα του ενανθρωπήσαντος Λόγου, του Χριστού[3]. Οι μετέχοντες στο σώμα αυτό

αποτελούν το λαό του Θεού. Βασική προϋπόθεση για να γίνει κάποιος μέλος του σώματος του Χριστού, δηλαδή της Εκκλησίας Του, είναι να έχει βαπτιστεί στο όνομα της Αγίας Τριάδας -στο όνομα του Πατρός, του Υιού και του Αγίου Πνεύματος. Τέλος την Εκκλησία αποτελούν μαζί κλήρος και λαός, οι οποίοι ενώνονται μέσα από το μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας.

Η Ορθόδοξη Εκκλησία ως Σώμα Χριστού έχει μία διαχρονική και συγχρόνως παγκόσμια ενότητα της δογματικής διδασκαλίας της Πίστεως[4]. Η διδασκαλία της αν και διατυπώθηκε σε συγκεκριμένο τόπο, χρόνο και από συγκεκριμένο πρόσωπο δεν περιορίστηκε στα πλαίσια αυτά αλλά από την αρχή τόνισε τον οικουμενικό και εσχατολογικό χαρακτήρα της[5]. 2012 χρόνια από τη γέννηση του Χριστού η Ορθόδοξη Εκκλησία τηρεί πιστά όσα δίδαξε ο Χριστός, κήρυξαν οι Απόστολοι, διαφύλαξε η Παράδοση μέσα από την εκκλησιαστική και λειτουργική ζωή της. Πολλοί πιστεύουν λανθασμένα πως η Ορθοδοξία είναι μία ακόμη «Εκκλησία».

Μία «άποψη», δηλαδή, του χριστιανισμού, η άλλοι θεωρούν την Ορθοδοξία ως μία θρησκεία. Και οι δύο απόψεις είναι παντελώς λανθασμένες. Ορθοδοξία στην κυριολεξία, όπως προαναφέρθηκε, σημαίνει ορθή δόξα, ορθή πίστη. Δεν είναι μία εκ των «εκκλησιών» διότι είναι η Μόνη αληθινή Εκκλησία του Χριστού. Αυτό δεν είναι φυσικά αλαζονεία αλλά η Αλήθεια. Αφού ο Κύριος ίδρυσε μόνον μία Εκκλησία, πως μιλούμε εμείς για πολλές; Επίσης, η Ορθοδοξία δεν μπορεί να ονομαστεί θρησκεία διότι η θρησκεία είναι δεισιδαιμονία, αφού προσπαθεί να καλύψει (η κάθε θρησκεία) τις ψυχολογικές ανάγκες του ανθρώπου. Αντίθετα η Ορθοδοξία θεραπεύει τον πάσχοντα ψυχικά άνθρωπο (εννοείται κάθε άνθρωπο) και τον καθιστά άγιο, αυτό είναι η απτή και περίτρανη απόδειξη της αλήθειας. Η Ορθοδοξία δεν είναι ένα μέρος μίας τοπικής αλήθειας αλλά είναι μία αλήθεια σε μία παγκόσμια κλίμακα[6]. Είναι η «Μία, Αγία, Καθολική και Αποστολική Εκκλησία».

Εκτός Εκκλησίας δεν υπάρχει Ορθοδοξία αλλά ούτε και σωτηρία. Μακριά από τη ζωή του Εκκλησιαστικού σώματος, αυτό που οι πολλοί ονομάζουν Ορθοδοξία αποκόπτεται από τις ρίζες της, χάνει την ταυτότητά της, γίνεται ένα απλό ιδεολόγημα. Για το λόγο αυτό ο Απόστολος Παύλος ονομάζει την Εκκλησία «στύλο και εδραίωμα»[7]. Η Εκκλησία με πρωτοστάτες τους φωτισμένους από το Άγιο Πνεύμα πατέρες της διαφύλαξε την αποκεκαλυμμένη αλήθεια από το Χριστό. Γιατί μόνο η τήρηση αυτής της αλήθειας οδηγεί στη σωτηρία. Οι πολλοί αγώνες, που διαμέσου των αιώνων διεξήγαγε η Εκκλησία στα πρόσωπα θεοφόρων ποιμένων και διδασκάλων της οι σύνοδοι που συνεκρότησε και η ανυποχώρητη εμμονή που επέδειξε, πέρα από ανθρώπινες αδυναμίες και ακρότητες - αναπόφευκτες για τα ατελή ανθρώπινα μέτρα - σ' ένα και μόνο αποσκοπούσαν: στη διαφύλαξη της αποκεκαλυμμένης αλήθειας. Της αλήθειας που ελευθερώνει και οδηγεί στη

σωτηρία όποιον τη βιώνει. Επειδή η κατά Χριστόν ζωή αποτελεί τη μετουσίωση της πίστεως σε βίωμα και εμπειρία.

Η Ορθοδοξία είναι η εμπειρία της παρουσίας του Ακτίστου Λόγου του Θεού μέσα στην ιστορία και η δυνατότητα του κτιστού -του ανθρώπου να γίνει Θεός «κατά χάριν». Έτσι ο Χριστιανισμός δίνει τη δυνατότητα στον άνθρωπο να φτάσει τη θέωση μέσα από ένα συγκεκριμένο τρόπο ζωής και τηρώντας κάποιες «αρχές και κανόνες»[8].

[Συνεχίζεται]

[1] Α. Μπασδέκη, *Εμείς και οι άλλοι. Η Ορθόδοξη Εκκλησία και οι άλλες Εκκλησίες και Ομολογίες. Τι μας ενώνει και τι μας χωρίζει*, εκδ. Κ. Σφακιανάκη, Θεσσαλονίκη 2012, σ. 23.

[2] Σ. Π. Κούτσα, Μητρ. Ν. Σμύρνης, «Το νόημα της Ορθοδοξίας μας. Ομιλία του Σεβ. Μητροπολίτη Νέας Σμύρνης κ. Συμεών την Κυριακή της Ορθοδοξίας», http://www.oodegr.com/oode/orthod/genika/noima_orthod_1.htm (2012)

[3] Βλ. σχετικά Ε. Αρτέμη, «Το μυστήριο της θείας ενανθρωπήσεως σε δύο διαλόγους, «Περί της ενανθρωπήσεως του Μονογενούς» και «Ότι εις ο Χριστός», του αγίου Κυρίλλου Αλεξανδρείας», *Εκκλησιαστικός Φάρος*, τ. ΟΕ (2004), 145-277. Συναφώς βλ. Της ίδιας, «Η εν χρόνω κατά σάρκα γέννηση του Υιού του Θεού», δημοσίευση στο διαδικτυακό τόπο: «Αντιαιρετικό Εγκόλπιο», (2009) http://egolpion.com/gennhsh_yiou.el.aspx. Της ίδιας, «The rejection of the term Theotokos by Nestorius Constantinople and the refutation of his teaching by Cyril of Alexandria», στο *Γρηγόριος Παλαμάς 845* (2012) 153-177.

[4] Μοναχού Σεραφείμ, «Οικουμενισμός», *Θεοδρομία Α΄* (2012), 138.

[5] Α. Γιαννουλάτου, αρχιεπ. Τιράνων, *Παγκοσμιότητα και Ορθοδοξία*, εκδ. Ακρίτας, Αθήνα 2001, 263.

[6] Γ. Μεταλληνού, (πρωτοπρ.), ομ. Καθηγητή Θεολογικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών, «Ορθόδοξη Οικουμενικότητα και Παγκοσμιοποίηση» <http://www.impantokratoros.gr/B505BE3B.el.aspx> (2012)

[7] Α Τιμόθεον 3:15: «εάν δε βραδύνω, ίνα ειδής πως δει εν οίκω Θεού αναστρέφεισθαι, ήτις εστιν εκκλησία Θεού ζώντος, στύλος και εδραίωμα της αληθείας.

[8] Γ. Μεταλληνού, (πρωτοπρ.), ομ. Καθηγητή Θεολογικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών, «Ορθόδοξη Οικουμενικότητα και Παγκοσμιοποίηση» <http://www.impantokratoros.gr/B505BE3B.el.aspx> (2012).